

Mer EU.

LIBERALERNA LÄGGER OM VALRÖRELSEN

28 förslag för mer EU:

STARKARE FÖRSVAR- OCH UTRIKESPOLITISKT SAMARBETE

1. Stå upp mot Ryssland
2. Försvara frihandeln mot Trump
3. Säg ja istället för nej till det europeiska cyberförsvarsprogrammet
4. Sverige bör bidra med militär trupp till European Intervention Initiative
5. Inrätta ett europeiskt säkerhetsråd

STARKARE KLIMATSAMARBETE

6. Inför en europeisk skatt på utsläppen från flyg
7. Koppla EU-avgiften till miljön – ny nationell avgift på plast som inte återvinns
8. En europeisk koldioxidbeskattning

STARKARE RÄTTSSAMARBETE

9. Ge Europol ett operativt mandat – ett europeiskt FBI
10. Klassificera fler brott som EU-brott
11. Sverige ska gå med i den europeiska åklagarmyndigheten

STARKARE EKONOMISKT SAMARBETE

12. En färdplan för svenskt euomedlemskap
13. Ja till en större, mer framtidsinriktad EU-budget
14. Sverige in i bankunionen
15. Sverige ska fullt ut följa finanspakten
16. Sätt ett mål för de nationella forskningsansatserna
17. Krav på villkorade stöd i nästa långtidsbudget
18. Värna den sociala pelaren

STARKARE MIGRATIONSSAMARBETE

19. Gemensam asylpolitik – gemensamma regler
20. Försvara den fria rörligheten – stärk EU:s yttre gräns med en gemensam gränspolis
21. Suspendera länder ur Schengen
22. Stärkt samarbete med länder utanför EU
23. Fler lagliga vägar till Europa
24. Ett förbättrat återvändande

ETT STARKARE SAMARBETE FÖR EUROPEISKA VÄRDERINGAR

25. Ett jämställt Europa – en jämställd EU-kommission
26. Fortsatt utvidgning med snabbspår för Ukraina
27. Stärk medborgarnas grundläggande rättigheter
28. Mer insyn och öppenhet i Europa

VARNING! Liberalt innehåll. Kan verka stötande för populisterna, extremister och socialister. Samarbete över gränserna kan förändra framtiden och skapa helt nya möjligheter för människor.

Mer EU.

Liberalerna lägger om valrörelsen.

Det europeiska samarbetet är en seger för demokrati, frihet och öppenhet, för mänskliga rättigheter och den liberala världsordningen. Det är därför naturligt att Liberalerna är Sveriges mest EU-positiva parti. Partier som tvekar inför en eller flera av dessa värden, tvekar också om hur långt det europeiska samarbetet ska gå. Liberalerna tvekar inte. Vi fortsätter arbeta för ett starkare och större EU.

Vi fortsätter arbeta för att Sverige ska tillhöra det europeiska samarbetets kärna. Vi ska fullt ut delta och fullt ut finnas med där de centrala besluten fattas. Det innebär att Sverige måste sluta ställa sig vid sidan om. Vi ska gå med euron, gå med i bankunion, fullt ut gå med i det europeiska försvarssamarbetet och sluta vara det land som allra oftast försöker stoppa förslag genom parlamentets i subsidiaritetsprövning.

Den inställningen rubbas inte av att unionen nu genomgår en kris orsakad av nationalisterna och populisterna på frammarsch. Storbritannien har valt att helt lämna samarbetet. Italien har en öppet europafientlig regering. I Ungern utmanas gången på gången unionens grundvärderingar. Och här i Sverige kan vi i värsta fall vakna upp den 10 september till att riksdagens största parti kräver ett EU-utträde under nästa mandatperiod.

Inte sedan det svenska medlemskapet i unionen har risken för att Sverige ska lämna det europeiska samarbetet varit större än nu. Tillsammans skulle de två EU-fientliga ytterlighetspartierna Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet kunna nå runt eller över 30 procent av rösterna i höstens val. Hotet mot vårt medlemskap i den union som är satt att värna fred och frihet på vår kontinent är verkligt.

Kraven på Swexit kommer samtidigt som Europa står vid ett avgörande vägval. Klyftan växer mellan dem som vill fördjupa samarbetet i den europeiska unionen och dem som vill försvaga och driva isär unionen. Den tysk-franska Meseberg-deklaration från mitten av juni stakar ut en väg för oss som vill välja samarbete.

Med Storbritanniens utträde ändras också balansen mellan de länder i norr som prioriterar en fördjupad inre marknad, frihandel och en förstärkt konkurrenskraft, och de länder i söder som prioriterar omfördelning och protektionism. Ska Sverige tillsammans med våra vänner driva på för ett starkare EU präglad av våra prioriteringar, är det hög tid nu.

Vi vill att Sverige väljer väg. Europa ska fortsätta vara en fyrbåk för demokrati, rättsstatens principer, respekt för mänskliga rättigheter, fri rörlighet och öppenhet mot omvärlden. Det krävs ett tätare samarbete om EU ska leverera resultat inom områden som konkurrenskraft, migration, brottsbekämpning, klimat och säkerhetspolitik.

Liberalerna har en unik roll i svensk politik. Som det mest europavänliga partiet har vi ett särskilt ansvar att visa på alternativet till den väg de EU-fientliga krafterna runt om i Europa och i den svenska riksdagen vill att vi tar. Därför ställer Liberalerna idag om vår valrörelse och gör det europeiska samarbetet till en av våra huvudfrågor, vid sidan av skola och integration. Samtidigt presenterar vi 28 förslag för att stärka det europeiska samarbetet och stärka Sveriges roll i EU. Sverige behöver Europa, och Europa behöver Sverige. Vi behöver samarbete – inte Swexit.

28 förslag för mer EU.

Ett starkare försvars- och utrikespolitiskt samarbete

1. Stå upp mot Ryssland

Vi kommer aldrig acceptera att gränser i Europa flyttas med våld. Rysslands annektering av Krim och fortsatta hybridkrigföring i östra Ukraina är en grov kränkning av folkrätten och utmanar grunderna för den europeiska säkerhetsordningen. Sanktionerna mot Ryssland ska fortsätta till dess Ukrainas internationellt erkända gränser återupprättas. Sverige ska driva på för att de också innefattar fler företag i energisektorn. EU:s energiunion måste fullföljas för att långsiktigt minska beroendet av rysk gas. Rysslands allt mer aggressiva beteende med omfattande inblandning i suveräna staters val, med sanktionerade mord och mordförsök på öppen gata i europeiska städer kan aldrig accepteras som ett normalläge. EU ska fortsätta verka för att Ryssland inte släpps in i det internationella energiorganet eller i OECD.

2. Försvara frihandeln mot Trump

I tider protektionism och begynnande handelskrig behöver EU fortsätta vara en stark röst för frihandel och en regelbaserad internationell handelsordning. EU ska driva på för multilaterala överenskommelser, för plurilaterala handelsliberaliseringar där intresserade länder deltar och samtidigt fortsätta förhandla bilaterala frihandelsavtal med partners som uppvisar ett intresse för ömsesidigt liberaliserad handel. Det gäller såväl OECD-länder som nya tillväxtekonomier och utvecklingsländer. Så snart förutsättningarna åter finns för frihandelsförhandlingar baserat på ömsesidigt förtroende mellan EU och USA bör TTIP-förhandlingarna återupptas.

3. Säg ja istället för nej till det europeiska cyberförsvarsprogrammet

Nato är basen för det europeiska försvarssamarbetet, och Sverige ska söka medlemskap i försvarsaliansen. Det finns ingen konflikt mellan att Nato är och ska förbli grundplattan för denna samverkan och att EU också behöver fördjupa sitt eget försvarssamarbete som svar på ett mer aggressivt Ryssland, upprepade påverkansoperationer och oklara signaler om USA:s säkerhetspolitiska riktning. Genom ökat samarbete och integrering av försvarsförmågor i EU finns stora vinster att göra i både försvarskapacitet och finansiering. Att Sverige deltar i delar av det europeiska försvarssamarbetet PESCO är bra, men det är inte tillräckligt. Vi kan inte vara en passiv medlem som deltar i så lite

av försvarssamarbetet som möjligt. Sverige bör istället vara en aktiv röst i både EU och PESCO för ökat samarbete. Som ett första centralt steg måste Sverige, i likhet med Finland, snarast ansluta sig till PESCO:s cyberförsvarsprogram. Säkerhet i Europa skapar vi inte själva utan tillsammans med andra.

4. Sverige bör bidra med militär trupp till European Intervention Initiative

Det är uppenbart att Europa i ett förändrat geopolitiskt läge behöver ta ett större ansvar vid kriser och hot i eller nära vår del av världen. European Intervention Initiative är en franskledd allians inkluderande ytterligare åtta andra medlemsstater skapad för uppgiften att snabbt kunna sätta in trupp eller på annat sätt möta kriser som hotar den europeiska säkerheten.

Sverige är i dagsläget utanför den denna allians av länder som är beredda att försvara de värderingar om öppenhet, demokrati och rättsstatens principer som EU är satt att försvara. Sverige borde inte stå utanför utan omedelbart erbjuda sig att delta i EII om plats bereds.

5. Inrätta ett europeiskt säkerhetsråd

Europa ska vara en stark röst i världen för fred och mänskliga rättigheter. EU behöver därför kunna agera snabbt, effektivt och i stor enighet när det gäller utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Det fransk-tyska förslaget om att inrätta ett säkerhetsråd i EU är ett tydligt steg i den riktningen. Sverige bör aktivt driva frågan om att skapa ett säkerhetsråd i EU som har muskler att agera tydligt i de så viktiga utrikes- och säkerhetspolitiska frågorna.

Ett starkare klimatsamarbete

6. Inför en europeisk skatt på utsläppen från flyg

Flyget ska ta sitt klimatansvar. Att beskatta flyget i sig är inte vägen dit – det vi måste få till är en skatt på flygets utsläpp. Nuvarande internationella regelverk hindrar dock en global skatt på flygets utsläpp från att komma på plats. Men dessa regelverk ligger inte i vägen för att EU eller EU:s medlemsländer inför en bränslebaserad flygskatt för resor inom och mellan unionsländer som tar sikte på flygets faktiska utsläpp. Sverige bör driva på för att en sådan utsläppsskatt kommer på plats.

7. Koppla EU-avgiften till miljön – ny nationell avgift på plast som inte återvinns

Den största delen av vår EU-avgift är baserad på ländernas BNI. Det innebär att de länder som lyckas utveckla sin ekonomi mest också drabbas med den högsta ökningen av sina avgifter. Vi vill att avgiften delvis baseras på ländernas miljöarbete. De länder som smutsar ner mest ska betala mest. Icke återvunnen plast är ett gränsöverskridande problem. Plast som driver i våra hav känner inga landsgränser. Därför behövs också gränsöverskridande lösningar. Liberalerna föreslår en ny EU-avgift baserad på den plast som inte återvinns i respektive medlemsland. Det kommer driva på medlemsstaterna att öka takten i återvinningen och vid behov införa nationella plastskatter.

8. En europeisk koldioxidbeskattning

Europa måste gå före om världen ska klara klimatkrisen. Liberalerna föreslår att det i likhet med det franska förslaget införs ett gemensamt golv för priserna i det europeiska handelssystemet för utsläppsrätter, alternativt att det införs en harmoniserad lägstanivå för koldioxidbeskattningen. Europeiska koldioxidtullar är dock inte aktuellt i en tid av allt större hot mot frihandeln.

Ett starkare rättssamarbete

9. Ge Europol ett operativt mandat – ett europeiskt FBI

Europol har till skillnad mot FBI i USA inte rätt att driva egna förundersökningar eller bedriva arbete med en egen operativ polisstyrka runt om i medlemsländerna. Uppgiften är i stället att bistå de nationella polismyndigheterna med information och samarbetsvägar. Byrån har själv påpekat att det krävs ett operativt mandat för att på ett mer effektivt sätt kunna bekämpa den europeiska organiserade brottsligheten. Ett första steg mot ett eget sådant mandat – som kräver fördragsändring – skulle vara att Europol ges möjligheten att runt om i unionen anställa nationellt behöriga poliser för tjänst i nya lokala Europolkontor i de olika i medlemsländerna.

10. Klassificera fler brott som EU-brott

För att ett brott ska kunna utredas av Europol måste brottet vara listat i EU:s fördrag. I dag är terrorism, människohandel, narkotikahandel, vapenhandel, penningtvätt, korruption, förfälskning av pengar och IT-brott med på listan över sådan brottslighet. Men den grova gränsöverskridande brottsligheten är mer diversifierad än så. Liberalerna vill att listan över EU-brott utvidgas, så att även miljöbrott, skattebrott och andra områden där grov organiserad brottslighet opererar kan utredas av Europol.

11. Sverige ska gå med i den europeiska åklagarmyndigheten

Europa behöver en gränsöverskridande åklagarmyndighet med rätt att bedriva förundersökningar och beordra spaning och tillslag i flera länder samtidigt. En sådan åklagarmyndighet skulle vara en viktig förstärkning av det europeiska samarbetet mot grov och gränsöverskridande brottslighet. Ett första steg mot en sådan myndighet är den begränsade åklagarmyndighet som nu införs med rätt att utreda brott mot EU:s finansiella intressen, till exempel fusk med EU-bidrag. Sverige är ett av få länder som har valt att ställa sig helt utanför detta fördjupade samarbete. Liberalernas inställning är tydlig: Sverige ska omgående delta i Europeiska åklagarmyndigheten och driva på för att dess mandat stegvis utökas.

Ett starkare ekonomiskt samarbete

12. En färdplan för svenskt euomedlemskap

Sverige och svensk handel förlorar på att stå utanför eurosamarbetet. Därför vill Liberalerna att Sverige senast 2022 fullt ut ska delta i EMU genom att införa euron som vår valuta. Med euron underlättas gränsöverskridande handel och ekonomisk integration. Två av de tre största, och sex av tio största, länderna för svensk export har antingen direkt eller indirekt genom fast växelkurs euron som valuta. Dessutom är det i eurokretsen alla viktiga ekonomisk-politiska beslut fattas. Därför är ingen annan enskild fråga så avgörande för Sveriges ställning i det europeiska samarbetet, och därför ska nästa regering fatta beslut om en färdplan för svenskt euomedlemskap.

13. Ja till en större, mer framtidsinriktad EU-budget

Liberalerna har högra ambitioner för det europeiska samarbetet. Inom områden som klimat, migration, försvar, brottslighet och konkurrenskraft behöver unionens samarbete fördjupas. Det kräver ytterligare resurser. Med omprioriteringar inom dagens ramar finns utrymme att stärka framtidsinvesteringarna men Liberalerna är därutöver beredda att också öka EU:s budget förutsatt att medlen används till viktiga satsningar istället för otidsenliga jordbrukssubventioner. EU-kommissionens förslag till ny långtidsbudget är här helt otillräcklig och sänker bara jordbruksstödet, CAP, från runt 35 till 30 procent av EU:s totala budget. I ett första steg vill vi halvera CAP och föra över resurserna till investeringar i forskning, innovation och utbildning.

14. Sverige in i bankunionen

Nordeas starkaste skäl till att lämna Sverige var att vi valt att inte delta i den europeiska bankunionen. Sällan blir kostnaden för ett utanförskap så tydlig. Bankunionen innebär bland annat en gemensam tillsyn av de största bankerna och ett gemensamt ingripande, med medel ur en gemensam och redan upprättad fond, om banker går omkull. Sverige och Storbritannien är de enda två medlemsländerna som fortfarande står helt utanför bankunionen. När Storbritannien nu lämnar EU ökar ytterligare kostnaden för oss när vi står ensamma kvar. Sverige bör gå med i bankunionen. Så kan Sverige både ta vårt ansvar för att förebygga nästa europeiska finanskris och bidra till att fullborda den inre marknaden för kapital. Nästa regering bör därför ändra direktivet för den pågående bankunionsutredningen till att den ska föreslå hur – inte om – Sverige ska söka medlemskap i bankunionen.

15. Sverige ska fullt ut följa finanspakten

I finanskrisens efterdyningar stärktes det ekonomisk-politiska ramverket genom den så kallade finanspakten. Finanspakten går längre än tillväxt- och stabilitetspakten som ännu ligger som grundplatta i EU. Bland annat ställs krav på lägre budgetunderskott för länder med större skulder, snabbare nedamorteringar av skulder över en viss nivå och att det finanspolitiska regelverket inte bara följs utan görs till nationell lag. Vid sidan av eurozonen måste länder själva förklara att de tänker följa och vill följas upp enligt det tuffare regelverket. Så har Danmark, Bulgarien och Rumänien gjort. I Sverige motsatte sig bland annat Socialdemokraterna och Centerpartiet ett sådant steg och Sverige står därför utanför. Sverige bör ansluta sig till finanspakten. När Storbritannien lämnar EU kommer finanspaktens regelverk träffa länder som sammantaget står för 90 procent av Europas BNP. Sverige ska inte stå ensamma vid sidan.

16. Sätt ett mål för de nationella forskningsinsatserna

Nästa långtidsbudget behöver öka investeringarna i forskning och utveckling. Vi vill också att det övervägs om det inom EU eller i annan europeisk konstellation ska sättas upp bindande mål för nationella investeringar i forskning och utveckling. Precis som Nato-länderna vinner på att alla upp-
rätthåller en hög nivå på sina försvarsutgifter skulle Europa som helhet vinna på att varje enskilt medlemsland ökar sina investeringar i forskning och utveckling.

17. Krav på villkorade stöd i nästa långtidsbudget

När EU:s nästa långtidsbudget, som just nu förhandlas, träder i kraft 2021 måste den innehålla konkreta villkor för att länder ska kunna ta del av ekonomiska bidrag. Liberalerna stöder därför fullt ut att EU-kommissionen i sitt förslag till nästa långtidsbudget tydligt markerar att sammanhållningsfonder och andra EU-stöd bara ska tillfalla de länder som fullt ut respekterar grundläggande fri- och rättigheter och rättsstatens principer. Sverige ska inte acceptera en budget där detta förslag inte ingår.

18. Värna den sociala pelaren

Liberalerna sade som enda borgerliga parti ja till EU-kommissionens förslag om införandet av en social pelare, som innebär minimistandarder för sociala rättigheter i alla EU-länder. Det gjorde vi därför att gemensamma lägstanivåer av det sociala skyddet skulle stärka det sociala skyddsnet i de länder där det idag som är svagast. Att exempelvis Rumänien och Bulgarien sviker sina medborgare så till den grad att de flyr en flyr social misär för att tigga i mer utvecklade välfärdsländer är inte hållbart. Den fria rörligheten måste värnas, men det kräver mer social trygghet i varje land. Den sociala pelaren syftar också till att bidra till ökad tillväxt och konkurrenskraft genom att exempelvis garantera att det ska finnas barnomsorg till rimligt pris och att alla har rätt till god utbildning och livslångt lärande. Den sociala pelaren ska värnas; det är lika centralt att den aktivt används till att följa upp och ställa krav på varje enskilt medlemsland att garantera goda levnadsvillkor för sina medborgare, som det är att steg mot att unionen med EU-medel ska bedriva socialpolitik stoppas.

Ett starkare migrationssamarbete

19. Gemensam asylpolitik – gemensamma regler

Det behövs en human, solidarisk och långsiktigt hållbar asylpolitik på EU-nivå. Rätten att söka asyl är en central del av Genèvekonventionen som varje EU-land har att följa. Samma regler ska gälla i alla medlemsländer. Då måste också vår asyllagstiftning vara mer lik andra EU-länders, samtidigt som att alla EU-länder måste ta ett solidariskt ansvar för att hjälpa asylsökande som söker skydd i Europa. Länder som Grekland, Italien, Tyskland och Sverige kan och ska inte ta på sig allt ansvar medan andra länder vägrar att hjälpa till. Därför är europeiska rådets överenskommelse om att mottagning av asylsökande ska vara frivillig långt ifrån tillräcklig. De som tar sitt ansvar ska få stöd, både finansiellt och praktiskt, men de som vägrar ta sitt ansvar ska inte kunna räkna med lika generösa bidrag från EU:s gemensamma budget som annars. Exempelvis skulle regionalstöden kunna villkoras. Detta ska vara ett krav från Sverige i förhandlingarna om nästa långtidsbudget.

20. Försvara den fria rörligheten – stärk EU:s yttre gräns med en gemensam gränspolis

Den fria rörligheten och Schengensamarbetet försvaras när medlemsstater känner sig nödgade att sätta upp gränskontroller på grund av flyktingsituationen eller hot från terrorism. Målet måste vara att gränskontrollerna, inklusive de nu utökade gränskontrollerna, upphör så fort det är möjligt med hänsyn till hotbilden mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten. För att få bort gränshinder mellan EU:s länder vill Liberalerna se en fortsatt förstärkning av Frontex och en utveckling mot en gemensam gränspolis med uppgift att direkt stärka och långsiktigt ta över ansvaret för EU:s yttre gräns, samtidigt som de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer värnas.

21. Suspendera länder ur Schengen

Länder som inte sköter sitt gränsskydd ska först och främst få hjälp av EU:s gemensamma gränspolis, men den möjlighet som finns att tillfällig suspendera dem ur Schengen bör aktivt nyttjas. Liberalerna vill också att det ska finnas möjlighet att suspendera länder ur Schengen om de avsiktligt bryter mot Dublinregelverket och inte ansvarar för asylsökanden som befinner sig i landet.

22. Stärkt samarbete med länder utanför EU

Det behövs mer stöd och resurser till människor i konflikters närområden – ökat humanitärt stöd till flyktingar och till de hjälporganisationer som verkar runt konfliktområdena. Samarbete med EU:s grannländer är också nödvändigt för att stoppa dödsfallen på Medelhavet och förhindra exploatering av alla de människor som lämnat sina hemländer på jakt efter en ljusare framtid. Frågan om så kallade regionala landsättningsplattformar för migranter i länder utanför EU reser dock en rad frågor. Det handlar till exempel om vilka länder som skulle vilja åta sig denna uppgift, liksom hur asylrätten och andra centrala internationella regler om mänskliga rättigheter ska värnas.

23. Fler lagliga vägar till Europa

Det måste finnas fler lagliga vägar att ta sig till Europa. Fler människor som finns i UNHCR:s flyktingläger måste på ett humant och ordnat sätt få en laglig väg till EU som inte inbegriper några smugglare. Ett sådant system skulle också avlasta grannländerna i konflikternas närområde som idag tar ett ofantligt stort ansvar för flyktingar. Barnfamiljer ska kunna återförenas och få sina asylskäl prövade i samma EU-land. Europas länder behöver samtidigt bli bättre på att attrahera arbetskraft. Det måste därför bli mycket enklare att under lagliga former ta sig till Europa för att arbeta och bidra till vår gemensamma välfärd. Det europeiska blåkortssystemet ska reformeras och öppnas upp för fler.

24. Ett förbättrat återvändande

De som saknar skyddsskäl måste återvända. Vi måste fokusera på alla dem som har skyddsskäl och motverka framväxten av skugg- och parallellsamhällen. Det är centralt att EU tar ansvar för ett förbättrat återvändande till exempel genom återvändandeavtal med tredje land. Incitamenten för ursprungsländerna att återta sina medborgare behöver öka till exempel genom en koppling mellan EU:s bilaterala bistånd till ett land och återtagande av landets medborgare. Samarbetet med internationella aktörer som International Organization for Migration (IOM) behöver stärkas än mer för att underlätta för dem som nekats asyl att åka hem.

Ett starkare samarbete för europeiska värderingar

25. Ett jämställt Europa – en jämställd EU-kommission

Fler av Europas kvinnor ska yrkesarbeta och få ökad ekonomisk frihet att styra sina liv. EU:s länder har inte råd att ha världens bäst utbildade hemmafruar. EU bör uppmuntra medlemsländerna till avskaffad sambeskattnings och satsningar på barn- och äldreomsorg. Den sociala spelarens ställningstagande för tillgång till barnomsorg till rimligt pris är avgörande. Nästa EU-kommission ska vara jämställd med femtio procent kvinnor. Sverige bör, med respekt för fördragsbestämmelserna, föreslå en samordning av de nationella nomineringarna för att garantera att detta mål nås.

26. Fortsatt utvidgning med snabbspår för Ukraina

EU:s utvidgning österut har säkrat demokrati och ekonomisk utveckling. Vi vill att EU ska fortsätta växa. Sverige ska därför fortsätta att stödja att medlemsförhandlingar för Albanien och Makedonien kan starta. Varje land i Europa ska kunna bli medlem den dag man tydligt uppfyller högt ställda krav på demokrati, rättsstat, mänskliga rättigheter och marknadsekonomi. Kontrollen att dessa villkor uppfyllts måste vara hårdare än vid tidigare utvidgningar och länder som inte strävar mot en samhällsmodell präglad av dessa värden ska inte kunna påbörja eller fortsätta medlemsförhandlingar. Turkiets anslutningsprocess med EU ska därför formellt avslutas. Rysslands agerande i Ukraina är rättsvidrigt. Det strider mot ukrainsk och internationell rätt. Liberalerna vill att en eventuellt kommande ansökan om EU-medlemskap från Ukraina ska behandlas i ett särskilt snabbspår, kombinerat med kraftfulla stödinsatser för demokratibyggnad och ekonomiska reformer. Sverige ska vara tydligt med att Ukraina kan bli en fullvärdig EU-medlem, men måste också våga kritisera den omfattande korrupsion som präglar landet. Det är bara genom att öka takten i de nödvändiga politiska och ekonomiska reformerna som Ukraina kan ta nya steg på vägen till ett EU-närmande.

27. Stärk medborgarnas grundläggande rättigheter

EU är en avgörande aktör för att lyfta stater till rättsstater, men ett EU-medlemskap i sig är ingen garant för att rättsstaten och de grundläggande fri- och rättigheterna alltid respekteras. EU saknar idag effektiva verktyg för att motverka kränkningar av rättsstaten och brott mot de mänskliga rättigheterna av dess medlemsstater. Sverige ska driva på för en MR-mekanism som innebär tydliga konsekvenser för de medlemsstater som inte garanterar, eller själva begår brott mot, medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter. Liberalerna vill ge kommissionen möjlighet att dra ett medlemsland inför EU-domstolen för brott mot de grundläggande värderingar som listas i artikel 2 i Lissabonfördraget. Kommissionen ska kunna föreslå kännbara sanktioner, i form av exempelvis frysning av EU-stöd och vara skyldig att använda möjligheten att föreslå indragen rösträtt i rådet. Det bör vara lika självklart att priset ska vara högt för att bryta mot unionens grundläggande värderingar som mot unionens ekonomiska regelverk.

28. Mer insyn och öppenhet i Europa

Arbetet för en starkare offentlighetsprincip i EU måste fortsätta, och möten i ministerrådet bli offentliga. Visselblåsare ska skyddas av meddelarfrihet efter svensk förebild. Samtidigt bör möjligheten till delaktighet och insyn i regeringens och myndigheternas EU-arbete stärkas väsentligt, så att inspel och förslag tas om hand under förhandlingsprocessen i ministerrådet. Regeringen och myndigheterna ska vara skyldiga att informera och bjuda in till samråd om EU-arbetet. EU-kommissionärer ska kunna kallas till riksdagen.

www.liberalerna.se

info@liberalerna.se

[@liberalerna.se](#)

Presstjänsten: 070-854 90 20 (ej SMS)